

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: Up-1134/18-21

Datum: 6. 6. 2022

PRITRDILNO LOČENO MNENJE SODNIKA DR. ROKA SVETLIČA K ODLOČBI ŠT. Up-1134/18 Z DNE 12. 5. 2022

1. Ocenjujem, da gre za dobro argumentirano odločbo, katere izrek je brez dvoma utemeljen. Kljub temu želim izpostaviti dve okoliščini, za kateri menim, da ju odločba neustrezno presodi. Upoštevati velja, da gre za prvo odločitev Ustavnega sodišča v zvezi s pravico do zasebnosti na delovnem mestu, s čimer se uvršča na sam začetek (morebitne) izgradnje ustavnosodne doktrine na tem področju, zaradi česar je tu argumentativna izostrenost posebnega pomena.

2. Menim, da je bil obseg varstva pravice do zasebnosti na delovnem mestu zastavljen preširoko.

3. Ne glede na to, da je prvenstveno mesto varstva pravice do zasebnosti dom, je razvoj prava narekoval širitev sfere varstva. Pri tem je kot opredelitev varovane dobrine obveljalo pričakovanje posameznika, da je na kraju, kjer se nahaja, sam. Če se tako pričakovanje človeka na njegovem domu upravičeno razteza na vse prostore in vse situacije, pa na delovnem mestu tako široko pričakovanje ni utemeljeno. Na delovnem mestu obstajajo situacije, kjer je upravičeno pričakovanje popolne zasebnosti, tudi situacije, kjer – to je osrednje sporočilo teh vrstic – ni mogoče pričakovati nobene zasebnosti več.

4. Prvo gotovo velja za stranišče ali garderobo. V drugih prostorih utemeljenost pričakovanja zasebnosti pade, čeprav neka stopnja gotovo še vedno ostane. Toda zdi se, da obstaja neka točka, na kateri zaposleni pri opravljanju nalog ne more pričakovati nikakršne zasebnosti: to je v času stika s stranko.

5. V zadevnem primeru je pritožnica opravljala nego nepokretnega pacienta, torej njene stranke. Ta situacija se od običajnega stika s stranko, denimo na (blagajniškem, upravnem) okencu, razlikuje samo po tem, da se da negovani osebi mogoče priti za

hrbet. To pa je mogoče le na osnovi zaupanja stranke, da mu ni treba biti pozoren na dogajanje za hrbtom. Zloraba tega zaupanja resda v (formalnem smislu) odpira možnost "pričakovanja, biti sam", toda taka zasebnost po mojem ne more dobiti statusa varovane pravne dobrine. Če ne drugega je to v nasprotju z načelom *commodum ex iniuria sua nemo habere debet*.

6. Da v taki situaciji ni mogoče prepoznati zasebnosti, ki uživa varstvo, izhaja po mojem mnenju tudi iz samega smotra varstva zasebnosti na delovnem mestu. Odločba pravilno povzame razloge za širitev sfere zasebnosti na delovno mesto. Večina ljudi ima namreč "ravno v času opravljanja dela pomembno, če ne celo največjo možnost za razvoj socialnih razmerij v zunanjem svetu" in tako za ustvarjanje "osebnega družabnega življenja. (11. točka obrazložitve). Toda ne zdi se razumno predpostaviti, da je nega nepokretne osebe, s katero je negovalec sam v sobi, situacija, kjer bi zaposleni potreboval varovano polje za razvoj svoje socialne in osebne izpolnitve.

7. Zato ocenjujem, da je odločba pri presoji sfere zasebnosti, ki še uživa ustavnopravno varstvo, naredila morda korak predaleč. To zna povzročati težave pri presojah v bodoče, poleg tega pa na nek način prinaša razvrednotenje pomena same dobrine zasebnosti.

8. Druga okoliščina, ki bi jo rad izpostavil, zadeva uporabo meril, ki so se razvila v praksi ESČP za presajo, ali je nek poseg v zasebnost zaposlenega prekomeren in tako nedopusten. V 13. točki obrazložitve odločba povzame: "ESČP pri tehtanju sorazmernosti upošteva obveščenost delavcev o možnosti izvajanja nadzora, obseg nadzora in intenzivnost posega v zasebnost, legitimne razloge za izvedbo nadzora, morebiten obstoj možnosti nadzora z manj invazivnimi sredstvi, obseg posledic za prizadetega delavca ter obstoj varovalk v nacionalni ureditvi za preprečevanje zlorab".

9. Glede petega merila, tj. obsega posledic, odločba presodi, da so bile posledice za pritožnico hude, saj je videonadzor pripeljal do prekinitve delovnega razmerja. V tem je Ustavno sodišče sledilo presoji ESČP v sodbi v zadevi *Lopez Ribalda in drugi proti Španiji* z dne 17. 10. 2019, ki je v 127. točki obrazložitve prav tako ugotovitev hudih posledic naslonilo na dejstvo prekinitve delovnega razmerja.

10. Menim, da je potrebno presojati, ali "obseg posledic" posega v zasebnost, po samem smotru zasebnosti kot varovane dobrine in ne po obsegu posledic, ki jih prinese morebitno odkritje kršitve dolžnosti ali predpisov (prekinitev delovnega razmerja iz krivdnega razloga ali celo sankcije kaznovalnega prava).

11. V nasprotnem primeru nastane učinek, ki nasprotuje smislu uporabe omenjenih meril ESČP: hujša kot je domnevna kršitev, zaradi katere se delodajalec odloča za videonadzor zaposlenega, težje je tak nadzor upravičiti, saj bo "obseg posledic" zanj večji. In *vice versa*, pri bagatelnih kršitvah je pot do upravičenega posega v zasebnost lažja, saj so posledice njihovega razkritja manjše. To že na prvi pogled ni razumno. Kot

rečeno, tako presojo "obsega posledic" je načrtno že ESČP, Ustavno sodišče je temu pristopu le sledilo.

dr. Rok Svetlič, l.r.
Sodnik